

מ"ת (חיפה) 54611-08-24 - מדינת ישראל נ' עלאא חמאדי (עציר)

בית משפט השלום בחיפה

מ"ת 54611-08-24 מדינת ישראל נ' חמאדי(עציר)
תיק חיצוני: פמ"ח 3503/24

לפני כבוד השופט בוריס שרמן

מדינת ישראל

המבקשת
נגד

עלאא חמאדי (עציר)

המשיב

מעמד. כינוי צד ג'

החלטה

לפני בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו בת"פ 54581-08-24.

1. כתב האישום שהוגש נגד המשיב עוסק בפרשיית מרמה חמורה למדי. לפי עובדותיו, המשיב רקם תכנית להונות את המתלוננים שהיו המעוניינים למכור את רכבם, במטרה לקבל מהם את הרכבים במרמה ללא תשלום עבורם, להעביר את הבעלות על הרכבים על שמו או על שם אחרים ולמכור את הרכבים לצדדים שלישיים. במסגרת התכנית המשיב יצר קשר עם 30 מתלוננים שונים, נפגש איתם, בדק את הרכבים ורכש אותם תוך שהוא הציג בפני המתלוננים מצג שווא לפיו יקבלו תמורה עבור הרכבים, בעוד שבפועל המשיב לא התכוון לשלם עבורם. בחלק מהמקרים המשיב הצטייד בשיקים של חברות שונות, ללא ידיעת מושכי השיקים וללא הסכמתם, זייף את השיקים באופן שרשם עליהם סכום ותאריך בכוונה לרמות וללא סמכות כדין ומסר את השיקים למתלוננים בידעו כי לשיקים אין כיסוי. בחלק אחר מהמקרים המשיב הציג בפני המתלוננים מצגי שווא לפיהם העביר את תמורת הרכבים לחשבון הבנק שלהם בהעברה בנקאית, בידעו כי לא עשה זאת. נטען, כי האירועים נפרסו על פני כ-4 חודשים, במהלכם נטל המשיב במרמה מ-30 מתלוננים שונים סך של 1,448,500 ₪. בחלק מהמקרים המשיב מכר את הרכבים לאחרים וקיבל לידיו תמורה בסך של לפחות 483,000 ₪.

2. לפי בקשת המעצר, בידי המבקשת ראיות לכאורה להוכחת המיוחס למשיב. נטען, כי העבירות בוצעו באופן שיטתי, בהיקף נרחב ועל פני תקופה ארוכה, וכי מהמשיב נשקפת מסוכנות גבוהה

עמוד 1

ביותר לביטחון הציבור ורכושו. בהקשר זה הופנית לת"פ 60513-05-21 במסגרתו הורשע המשיב על פי הודאתו ב-21 אישומים של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בהיקף כולל של 654,093 ₪. המשיב ביצע את העבירות בתיק החדש בעודו ממתין לגזירת דינו תוך שהוא מבקש דחיות לצורך קבלת תסקיר מבחן עדכני והשבת כספים למתלוננים. עוד נטען כי חומרת האירוע לצד היכרות המשיב עם חלק מהעדים - סוחרים להם מכר את הרכבים - מבססת חשד לשיבוש הליכי משפט והימלטות מאימת הדין.

3. בדיון ביום 5/9/24, לאחר שהמשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ולקיומה של עילת מעצר, הורה חברי כב' השופט יוכי ספיר על הגשת תסקיר מעצר.

בתסקיר מיום 7/10/24 שירות המבחן התרשם כי קיימת סבירות גבוהה להישנות מקרים פורצי חוק ואי עמידת המשיב בתנאי שחרור, זאת בשל נטייתו להתנהגות מניפולטיבית, הסתרתית ואימפולסיבית, התמקדות בעצמו ובצרכיו תוך התעלמות מהאחר, הסתבכות בעבירות חדשות לאחר ששולב בהליך טיפולי והיה מצוי בשיאו של הליך משפטי אחר. שירות המבחן סבר, כי המשיב לא חש רתיעה מהליכים משפטיים או ממעצר. שירות המבחן שלל אפשרות לשחרר את המשיב לחלופות שהוצעו (בית הוריו ובית אחותו), בעיקר בשל מאפייני אישיותו ורמת הסיכון הנשקפת ממנו.

4. בדיון ביום 29/10/24 הוצעה חלופת מעצר בדמות מעצר בית או מעצר בפיקוח אלקטרוני ב"בית חם", מרכז גמילה ושיקום בקרית אתא המשמש כחלופת מעצר פרטית. נציג החלופה נחקר לפניי ופירט אודות החלופה, סידורי שהייה ושמירה במקום. לאחר שמיעת הצדדים, הוריתי על הגשת חוו"ד לבדיקת התאמת "בית חם" לשמש מקום מעצר בפיקוח אלקטרוני, תוך שציינתי כי איני מביע עמדה באשר להחלטה שתינתן בסופו של הליך. לפי חוות הדעת מיום 30/10/24, ניתן להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ב"בית חם" בכפוף להערות שצוינו.

5. ב"כ המבקשת חזרה על הבקשה תוך שהדגישה כי על פי ההלכה סטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן אפשרית רק במקרים חריגים. הגם שהעבירות נשוא כתב האישום הנוכחי והקודם בוצעו אגב תקשורת ישירה ופגישות פנים אל פנים עם המתלוננים והמעורבים, ניתן לבצע עבירות מרמה גם "מרחוק", באמצעות תקשורת טלפונית ואינטרנטית. לשיטתה, עיתוי ביצוע העבירות - כשהמשיב ממתין לגזירת דינו בתיק דומה - מלמד על מסוכנות גבוהה ביותר. ב"כ המבקשת הפנתה להתרשמות שירות המבחן מהמשיב וממאפייני אישיותו וטענה כי המשיב לא ניצל את ההזדמנויות שניתנו לו בעבר והדבר מגביר את מסוכנותו. כמו כן המשיב יכול לבצע עבירות גם כלפי שוהים אחרים ב"בית חם", לרבות משוחררים בתנאים, מדריכים ומבקרים.

ב"כ המשיב הפנו לכך שבמסגרת התיק הקודם המשיב השלים טיפול ראשוני לעצורי בית, אך לא הוצעה לו תכנית המשך המתאימה לצרכיו והוא לא שולב בטיפול ייעודי לעברייני מרמה. נטען, כי בתקופה בה המשיב היה נתון בפיקוח שירות המבחן, הוא לא ביצע עבירות, והסתבכותו החדשה החלה

לאחר שפיקוח מעצרים הסתיים. לשיטתם, ראוי היה ששירות המבחן יראה את ההליך אותו עובר המשיב כהליך טיפולי מתמשך, בו יש גם נפילות ומעידות. נטען, כי שירות המבחן התעלם מהתמדת המשיב בהליך הטיפולי במשך תקופה ארוכה. הוגשו תקדימים בהם שוחררו עברייני מרמה סדרתיים לחלופות מעצר.

דין והכרעה

6. אקדים את המאוחר - לאחר שבחנתי את כלל השיקולים הרלבנטיים, לא מצאתי כי ניתן להורות על שחרור המשיב לחלופה שהוצעה. מסוכנותו של המשיב רבה, והתסקיר רק הדגיש זאת. מיד אפרט.

7. הגם שלא כל עבירת רכוש מקימה עילת מעצר, בענייננו מדובר בצבר חריג של נסיבות המצביעות על מסוכנות גבוהה במיוחד. עסקינן בסדרה ארוכה של עבירות מרמה חמורות, שבוצעו תוך תכנון משמעותי מוקדם, בתעוזה ובתחכום, כאשר שווי השלל הינו רב. כל אלה מוכרים בפסיקת בית המשפט העליון כפקטורים מגבירי מסוכנות (בש"פ 5431/98 רוסלן פרנקל נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(4) 268).

עיינתי בת"פ 60513-05-21 אליו התייחסו הצדדים בטיעוניהם. תמונה העולה מהתיק מלמדת על קיומם של נתונים רבים המגבירים את מסוכנותו של המשיב. כתב האישום המתוקן אוחז 21 אישומים בעבירות מרמה. ב"כ המבקשת לא דייקה כאשר לשאלתי במהלך הדיון השיבה כי מדובר במעשים דומים לאלה המיוחסים למשיב בתיק שלפניי. הדמיון הינו חלקי בלבד. מעובדות כתב האישום המתוקן, בו הודה המשיב, ניתן לראות כיצד התנהלותו הפלילית הלכה והסלימה עם חלוף הזמן, צבירת אומץ וניסיון עברייני. בעוד שהאישומים המוקדמים כרונולוגית עסקו בקבלת מוצרים וסחורות במרמה מבעלי עסקים להם הציג המשיב מצג שווא לפיו ישלם עבור הסחורות בעוד שבפועל לא התכוון לעשות כן, בהמשך ניתן לראות כיצד גברו תדירות האירועים ותעוזה המשיב. נראה שבשלב מסוים המשיב אימץ את השיטה, לפיה פעל גם בכלל האישומים בתיק שלפניי.

כתב האישום מפרט "רק" ארבעה אירועים שקדמו לחודש 9/21, שני אירועים בחודש 9/21, שני אירועים בחודש 10/21, שני אירועים בחודש 12/21 ושני אירועים בחודש 1/22. בחודשים 2/22 ו-3/22 המשיב רימה כבר שמונה (!) בעלי רכבים. ניתן רק לשער מה היה קורה אלמלא מעצרו של המשיב והגשת כתב אישום נגדו בחודש 5/21.

ב"כ המשיב טענו כי הסתבכותו של המשיב מהווה מעידה בהליך טיפולי. סבורני כי התיאור אינו נכון. לא מדובר במעידה אלא בהמשך ההסלמה שהתרחשה לאחר שהשפעתו המרתיעה של המעצר בו היה נתון המשיב בתיק הקודם נחלשה. המשיב לא סתם "שב" לפעילותו העבריינית, אלא אף הגביר אותה. בפרק זמן של כ-4 חודשים הוא רימה 30 בעלי רכבים. מעיון בעובדות כתב האישום עולה כי המשיב הפך את מעשי המרמה לעיסוקו היומיומי. צדק שירות המבחן בקביעתו כי המשיב לא נרתע מההליך הפלילי שהתנהל נגדו.

אם בכתב האישום הקודם היקף המרמה הכולל עמד על כ-650,000 ₪ על פני 3 שנים של התנהגות עבריינית, היקף המרמה בכתב האישום שלפניי למעלה מכפול - בפרק זמן של ארבעה חודשים בלבד!

מעיון בתיק הקודם עולה, כי המשיב היה עצור בפיקוח אלקטרוני ולאחר מכן נתון במעצר בית מלא, עם אפשרות לצאת לעבודה. בהחלטה מיום 2/1/23 שניתנה בהסכמת הצדדים בתיק העיקרי, בית המשפט הורה כי מעצר הבית יהיה לילי, ובלבד שהמשיב "ימשיך לעבוד בחברת ההובלות בה הוא עובד באופן סדיר ושוטף". לא מצאתי כי מאז ניתנה החלטה אחרת, וברי כי התנאים המגבילים לא הרתיעו את המשיב ולא מנעו את ביצוע העבירות.

זאת ועוד, בתסקיר למשלים שהוגש בתיק הקודם ביום 24/6/24, שירות המבחן התרשם כי חלה ירידה מסוימת ברמת הסיכון הנשקפת מהמשיב. בדיקות שירות המבחן נערכו כשהמשיב היה עסוק באופן יומיומי בביצוע עבירות נשוא הבקשה שלפניי.

מסקנתי מהאמור לעיל, בצירוף ממצאי תסקיר שירות המבחן, הינה כי הגם שעסקינן בעבירות רכוש, מסוכנות המשיב לביטחון הציבור ורכושו הינה גבוהה ביותר, ולא מסתכמת רק בחשש שיבצע עבירות מרמה לפי דפוס העולה מכתב האישום שלפניי. רוצה לומר, הגם שהמשיב בחר במקרה זה בדרך שהייתה מוכרת לו מהתיק הקודם, לא ניתן לשלול קיומו של סיכון לביצוע עבירות מרמה אחרות שלא בהכרח כוללות מגע פיזי ישיר עם הקורבנות. כמו כן, נוכח תעוזתו הרבה של המשיב, צודק שירות המבחן בקביעתו שקיים סיכוי גבוה להפרת תנאי וסייגי השחרור.

8. מכאן לבחינת החלופה. שירות המבחן שלל שתי חלופות ביתיות שהוצעו. החלופה הנוכחית - "בית חם" בקרית אתא - אכן חלופה ותיקה ומוכרת, ונראה כי הלקחים ממספר אירועים חריגים שאירעו בעבר אכן הופקו. כפי שקבע לאחרונה בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט ניצן סילמן) בעמ"ת 37504-07-24 מדינת ישראל נ' מיכאל פרנצוז (החלטה מיום 17/7/24), "בית חם יכול לשמש במקרים רבים חלופת מעצר ראויה ואף מקום למעצר באיזוק; ככלל, הפיקוח תקין, וקיים דיווח במקרה של הפרות (למעט מקרים חריגים נטענים שהתרחשו בעבר)". אלא שבענייניו של המשיב סבורני כי אין בכוחה של החלופה שהוצעה כדי להפחית את מסוכנותו של המשיב למידה סבירה - מסוכנות שהציבור יוכל לשאת. מעבר לאפשרות של ביצוע עבירות מרמה "מרחוק", צודקת ב"כ המבקשת כי באם המשיב ישוחרר או אפילו יעצר בפיקוח אלקטרוני, יהיה באפשרותו לבצע עבירות נוספות תוך ניצול סובביו - שוהים אחרים, מדריכים וגם מבקרים הפוקדים את "בית חם" - או הסתייעות בהם לביצוע עבירות.

שקלתי להורות לשירות המבחן להגיש תסקיר משלים שיבחן אפשרות החלופה ב"בית חם" אך סבורני כי הדבר אינו נדרש. התרשמות שירות המבחן וממצאיו באשר למשיב - להם אני שותף - הובאו בתסקיר המעצר באופן חד ובהיר. איני סבור כי קיימים נתונים נוספים הקשורים לחלופה המוצעת שלא נטענו ע"י ב"כ הצדדים ושתסקיר משלים יוכל לתרום לחשיפתם.

9. עיינתי בפסיקה הענפה אותה הציגה ב"כ המשיב וסבורני כי ענייננו שונה. מסוכנות המשיב לרכוש הציבור רבה ואין בכוחה של החלופה שהוצעה כדי להפחיתה למידה סבירה.

10. לאור האמור אין מנוס ממעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו וכך אני מורה.

ניתנה היום, ב' חשוון תשפ"ה, 03 נובמבר 2024,
במעמד הצדדים.